

Skolans pengar, klasstorlek, uppflyttning av icke godkända elever till högre årskurs, språksvårigheter, ökad social oro och utbildningens kvalitet ...
... och allt detta skulle bero på lärare och pedagogik?

På 1960-talet, om jag nu minns rätt, vill jag ändå minnas att det fanns ett rätt populärt talesätt. Det lød "Ring Hem! Mamma väntar med varm mjölk."

Jag kan förstå den eller de som ibland åkallar högre makt, eftersom någon ansvarig politiker tycks inte finnas till hands som klarar av att sakligt hantera dessa mycket graverande och allvarliga frågor, allrahelst om man är i behov av ett bra skolväsende, förbättrad allmänbildning och flera skattebetalare i arbete.

En god arbetsplats präglas av ordning och reda.
En trevlig arbetsplats präglas av kamratskap, gemyt och ett gott resultat.
En framgångsrik arbetsplats lyser av lojalitet och resultat, men kryddas ibland med ett vänligt ord och en klapp på axeln. Förtroendet lyser som en fyr i natten.

Mycket har skrivits och sagts, framförallt av många politiker, men vem eller vilka har efterfrågat vad erfarna och behöriga gymnasielärare har sagt, ropat, och vädjat om, i många år. Tyvärr, många flyttade, bytte skola eller bytte karriär och några valde att sluta. Så skulle man kunna börja en introduktion i detta ämne.

Den svenska gymnasieskolan har under flera år nedrustats ur akademisk synvinkel. Men kanske detta bara är just en akademisk aspekt på ämnet. Det finns de som med goda referenser hävdar att denna bakåtsträvande utveckling påbörjades redan i sent 1970-tal. Bland annat fanns där ett slags mantra bland politiker som ofta uttryckte att alla är lika, och att man därmed åsyftade både människor i allmänhet men skolelever i synnerhet. Som om detta var fakta, och vetenskapligt bekräftat!
-"Urbota dumt", sa nå'n.

Medan denna nedrustning har pågått så har ansvariga i myndigheter och politiska partier bestämt hävdad att fler och fler elever måste bli behöriga för högskolestudier. Även ansvariga kommunpolitiker runtom i landet har glatt hoppat i samma tunna. Detta är nästan ett lågvattenmärke i skolans värld. Några har insinuerat att detta skulle berika och utveckla även studiekulturen vid våra universitet. Om det finns fortfarande en så kallad "Vän av ordning" i lokalen så skulle det inte förvåna om vederbörande yttrar något i stil med "Det var det dummaste jag har hört!"

-Toppen, flera i skolan och färre arbetslösa.
-[Lysande](#) säger [Sickan](#)!

I gymnasieskolan har den ena duktiga och behöriga läraren efter den andra slutat eller flyttat. Välutbildade och kunniga rektorer har gjort liknande val. In kommer icke behöriga lärare och studierektorer som inte har gått i ett teoretiskt gymnasium.

Flera av de icke behöriga har gjort sig kända för sina primära mål där att bli kompis med eleverna står högt i kurs.

Det har dessvärre inte heller stannat vid att eleverna får ett ökat inflytande över undervisningen för det har väl aldrig någon tvekat inför.

Nej, alltmer har konstaterats att elever styr och präglar både den sociala samvaron i klassrummet men också ämnesinnehåll och arbetssätt.

Efter en förhållandevis kort tid har en förvandling skett i många gymnasieskolor i Sverige.

Tidigare var det normalt att olika genomgångar, läxuppgifter, enskilda fördjupningsuppgifter, mynnade ut i skriftliga och muntliga redovisningar.

Sådant arbete skapar både bättre studievänor, förbättrade och särskilt utvecklande elevprestationer vilket framförallt gav elever en bättre och tryggare roll i klassen. Detta kunde tydligt avläsas både hos den enskilda eleven men även i klassen som helhet.

För de kollegor som var akademiker och vana vid teoretiska studier var man noga med att på så vis förbereda eleverna för vad som kanske skulle komma i form av vidare studier, framtida yrke, personlig utveckling och social trygghet.

Eleverna utvecklades framförallt och mognade inte bara som elever utan som människor, sociala varelser. De lärde sig samarbeta, hålla isär skola och fritid, lärde sig betydelsen av att förbereda sig samt att arbeta hemma för att där ytterligare befästa en del av det som läraren hade introducerat i klassrummet.

Hur är det egentligen med de utbildningsansvariga i kommuner, **landsting** (regioner) och riksdag beträffande boklig bildning, allmänbildning och akademiska studier?

När man ibland hör synpunkter och förslag redovisas i olika media av partiansvariga tycks de ibland aningslöst okunniga om det sociala samspelet som pågår i ett klassrum. Det ligger nära till hands att misstänka att de levit i en ganska begränsad skolvärld, oavsett diskuterat stadium. I den händelse man inte har med godkända betyg genomgått och fullgjort ett teoretiskt gymnasium i Sverige så måste det vara bra nära omöjligt att på ett vederhäftigt sätt kunna belysa och föreslå de behov av förändringar för skola, elever och lärare som måste komma till stånd.

Utan en god kunskap om skolarbetet och arbetsmiljön ter det sig tämligen patetiskt att i radio och TV delta i debatter om skolan och utbildningsväsendet utan att ha egna erfarenheter och kunskaper om befintlig verksamhet.

En intressant iakttagelse som gjorts tillsammans med behöriga kollegor på tal om skolans arbetsmiljö kan nämnas här i förbigående.

Det rör sig om observationer som iakttagits redan under 1980-talet.

I samband med att allt fler kollegor slutade eller flyttade anställdes icke behöriga personer för tjänstgöring som lärare.

Vi talar här om en teoretisk gymnasieskola.

Efter bara några terminer började flera klassrum förändras beträffande anslagstavlor och väggar. Mer och mer av "Klippa-klistra-arbeten" börja pryda väggarna vilket var något som bland kollegor kommenterades med att detta var något man associerade med "Dagis", "Fritis" och förskolornas arbete, och i alla fall inte något man förväntade sig att uppleva i gymnasiet.

Synpunkter som hördes var saker som att de nyanställda icke behöriga "lärarna" tycktes sträva mera efter att bli kompis med eleverna istället för att vara lagledare, inspiratör, instruktör och

handledare.

Ofta fick vi reda på av elever med syskon i andra klasser att den vanligaste och oftast praktiserade arbetsrutinen i undervisningen bestod i att de icke behöriga kollegorna gärna fokuserade på att eleverna skulle utforma både lektioner och hemuppgifter vilket förvånade åtminstone en del erfarna och behöriga lärare.

Som språklärare vill man kanske särskilt understryka vikten av att träna både skriftligt och muntligt, och den teoretiska delen som en boklig hemläxa utgör ska aldrig underskattas. Eleven kan hemma enskilt och i egen takt läsa, pröva, och smaka på de olika detaljerna som läraren vid tidigare introduktion och genomgång i klassrummet beskrivit och förklarat. Några kortare övningar i samma avsnitt prövas i all enkelhet innan eleverna tar med sig läxuppgifterna hem för vidare studier och egna övningar.

Har de läst exempelvis **Kejsarens nya kläder** eller berättelsen om Sancho **Panzas**, i **Cervantes roman Don Quijote** eller har man läst boken **Candide** av Voltaire?

Kejsarens nya **kläder** är en **saga** av den danske **sagoförfattaren H.C. Andersen**.

Här talar vi om allmänbildning, filosofi och moral på ett sätt, och med ett språk, som gör det möjligt även för den mest obildade att tillgodogöra sig saker och ting som rimligtvis kan tyckas mer eller mindre realistiska, **irrelevanta** och i **vissa fall** helt enkelt idiotiska.

Borde vi inte i vårt demokratiska samhälle ha ett absolut ansvar förknippat med ansvarfulla och inflytelserika ämbeten och myndighetschefer?

Varför blir det regelmässigt inga försämringar, som drabbar ansvariga politiker och ämbetsmän när de bevisligen både avsiktligt och medvetet under längre tid vinnlagt sig om att genomdriva beslut och förändringar som sedermera uppenbarligen visat sig i flera avseenden kännbara, ödesdigra och ibland rent katastrofala i både sociala och ekonomiska avseenden för många av invånarna?

Vore det inte rimligt att utkräva ansvar med påföljder när uppenbara fel har begåtts, och där medvetna åtgärder har vidtagits vilka resulterat i kännbara förluster för det allmänna, oavsett om detta berör kommun, landsting (Region) eller landet i stort?

Jovisst, nu har ju flera blivit behöriga, men med vilket kunskapsinnehåll och med vilka realistiska förutsättningar att tillgodogöra sig akademiska studier? Och vad är akademiska studier, analys & politiskt ansvar? Finns det ett politiskt ansvar? Ytterst handlar det väl om vilket kunskapssamhälle vi behöver för att utvecklas.

Detta ska inte vara en fråga om vad ungdomar och sämre utbildade föräldrar vill ha. Det får inte heller stå och falla med vilken mer eller mindre lämpligt sammansatt BUN (utbildningsnämnd) som kommuninnevånare är utlämnade till.

Vad behöver Sverige i en numera alltmer globaliserad värld?

En sak måste vi en gång för alla våga erkänna, om vi verkligen vill ha en positiv utveckling av landet, och det är att alla är inte lika.

Detta innebär inte per automatik att den ena eller andra är bättre eller sämre.

För att du ska förstå detta förhållande och mitt ställningstagande är det viktigt att jag tydligt deklarerar att jag inte har en övertro på skola eller akademiska studier.

För att lyckas bra i livet både socialt och ekonomiskt förutsätts bara att man arbetar och gör rätt för sig och sina egna.

De flesta jag känner som har lyckats med både företagande och sin egen livssituation har haft begränsade teoretiska studier i bagaget.

Men de har arbetat hårt, och de har tyckt om att arbeta och att se ett resultat växa

framför sina egna händer och fötter.

Men med detta vill jag säga att det ändå har beröring med skolans värld och teoretiska studier. Allt arbete, prestationer, intresse och nedlagt engagemang leder till resultat. Det gäller både i skolan och utanför.

-“There is no free lunch! You either work your way through it, or pay somebody else to do it for you.”

“Shape up or you might end up Shit Creek without a paddle!”

Den som på allvar tror att EU, och vårt beroende av EU, kommer att hjälpa Sverige till en bättre ekonomisk utveckling har inte läst sin läxa. Kanske saknar den intresserade betraktaren tillräcklig historisk kunskap om Europa och dess olika kulturer. Men framförallt saknas social hänsyn och analys.

Stretching across, and reaching out,
enabling way...

Ytterst är det en fråga om hur du vill se på verkligheten, men också om hur du verkligen ser verkligheten. Gömmer du dig för obehag och hoppas på det bästa? Är du konflikträdd? Man kan sitta rätt länge i en sur mosse och klaga, men det är inte säkert att det leder någonstans.

Utblick, översyn & eftertanke

-“Vaffö, vaffö gör di på dette vise?”

m